

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 5.6.2019
COM(2019) 501 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

**k národnímu programu reforem Belgie na rok 2019 a stanovisko Rady k programu
stability Belgie z roku 2019**

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Belgie na rok 2019 a stanovisko Rady k programu stability Belgie z roku 2019

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 21. listopadu 2018 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2019. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 21. března 2019 Evropská rada. Dne 21. listopadu 2018 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které není Belgie uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 21. března 2019. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 9. dubna 2019.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Belgie jakožto členský stát, jehož měnou je euro, měla zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 3, bylo plně a včas provedeno.

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (3) Dne 27. února 2019 byla zveřejněna zpráva o Belgii pro rok 2019². V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Belgie učinila v plnění jí určených doporučení přijatých Radou dne 13. července 2018, v přijímání opatření v návaznosti na doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.
- (4) Dne 26. dubna 2019 předložila Belgie svůj národní program reforem na rok 2019 a svůj program stability z roku 2019. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013³ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí⁴.
- (6) Na Belgii se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2019 belgická vláda plánuje postupné zlepšování celkového salda ze schodku ve výši 0,7 % HDP v roce 2018 na 0,0 % HDP v roce 2022. Na základě přepočteného strukturálního salda⁵ se dosažení střednědobého rozpočtového cíle v podobě vyrovnaného rozpočtu ve strukturálním vyjádření v období, na něž se vztahuje program stability z roku 2019, neplánuje. Program stability z roku 2019 očekává, že poměr dluhu k HDP, který v roce 2014 dosáhl svého vrcholu ve výši téměř 107 % HDP a v roce 2018 poklesl na 102 % HDP, do roku 2022 poklesne na 94 %. Makroekonomický scénář, z něhož uvedené rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Na druhé straně však nebyla specifikována opatření nezbytná na podporu plánovaných cílových schodků počínaje rokem 2020, což přispívá ke zhoršení strukturálního salda v roce 2020, jež v případě nezměněných politik předpokládá prognóza Komise z jara 2019.
- (7) Dne 5. června 2019 vydala Komise zprávu vypracovanou v souladu s čl. 126 odst. 3 SFEU, jelikož Belgie v roce 2018 nedodržela pravidlo o zadlužení. Po posouzení všech příslušných faktorů bylo ve zprávě konstatováno, že současná analýza nedospěla ke konečnému závěru, zda je kritérium dluhu stanovené ve Smlouvě a v nařízení Rady (ES) č. 1467/1997 splněno či nikoliv.
- (8) Ve svém programu stability z roku 2019 Belgie potvrzuje požadavek uvedený v návrhu rozpočtového plánu na rok 2019, aby mohla využít flexibility v rámci preventivní složky podle „Společně dohodnutého postoje k flexibilitě v rámci Paktu o stabilitě a růstu“, který potvrdila Rada ECOFIN v únoru 2016. Belgie požádala o dočasnou odchylku ve výši 0,5 % HDP od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle s ohledem na provádění rozsáhlých strukturálních reforem, jež mají

² SWD(2019) 1000 final.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁴ COM(2014) 494 final.

⁵ Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

pozitivní dopad na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. U strukturálních reforem se jedná o důchodovou reformu, přenesení daňové zátěže, reformu zdanění příjmů právnických osob, reformu trhu práce, jakož i reformu veřejné správy. Prognóza Komise z jara 2019 potvrzuje, že Belgie v roce 2019 dodržuje minimální referenční hodnotu, což zajišťuje bezpečnostní rezervu s ohledem na 3% prahovou hodnotu schodku HDP. Až na reformu veřejné správy jsou nyní všechna tato opatření v plné míře uzákoněna. Vzhledem k jejich charakteru, a zejména s ohledem na přenesení daňové zátěže a reformu daně z příjmu právnických osob, je jejich krátkodobý dopad stále nejistý, zejména vzhledem k jejich dopadu na rozpočet, který není neutrální a který stav rozpočtu zhoršil. Zvýšila však růstový potenciál ekonomiky, snížila míru nezaměstnanosti a rizika makroekonomické nerovnováhy, a mají tedy pozitivní dopad na udržitelnost dluhu ve střednědobém až dlouhodobém období. Na základě těchto skutečností lze Belgii v současnosti považovat za způsobilou pro udělení požadované dočasné odchylky ve výši 0,5 % HDP v roce 2019, pokud odpovídajícím způsobem provede schválené reformy, jejichž provádění bude předmětem sledování v rámci evropského semestru.

- (9) Dne 13. července 2018 Rada doporučila Belgii zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2019 nepřekročila 1,8 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Jelikož Belgie je způsobilá pro udělení požadované dočasné odchylky ve výši 0,5 % HDP na základě doložky o strukturálních reformách, požadovaná strukturální korekce pro rok 2019 může být snížena na 0,1 % HDP, což odpovídá nominální míře růstu čistých primárních výdajů, která v roce 2019 nepřekročí 2,8 %. Podle prognózy Komise z jara 2019 existuje pro celé období let 2018 a 2019 riziko podstatného odchýlení od doporučeného postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle.
- (10) Vzhledem k poměru dluhu k HDP Belgie, jenž převyšuje 60 %, a předpokládané produkční mezeře ve výši 0,1 % by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí neměla v roce 2020 překročit 1,6 %, což odpovídá strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Podle prognózy Komise z jara 2019 existuje při nezměněné politice v roce 2020 riziko významného odchýlení od uvedeného požadavku. Předpokládá se, že Belgie v letech 2019 a 2020 zřejmě nedodrží pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že pro dodržení Paktu o stabilitě a růstu by měla být od roku 2019 přijata nezbytná opatření. Bylo by důležité použít případné neočekávané příjmy k dalšímu snižování míry veřejného zadlužení. Střednědobá a dlouhodobá udržitelnost belgických veřejných financí je nadále ohrožována v důsledku kombinace vysokého poměru zadlužení k HDP a předpokládaného zvýšení nákladů v souvislosti se stárnutím populace, zejména nákladů spojených s důchody a dlouhodobou péčí. V roce 2015 byl uzákoněn soubor důchodových reforem, což vedlo ke zvýšení zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu z 65 na 66 let od roku 2025 a na 67 let od roku 2030. Kromě toho byly rovněž zpřísněny požadavky na věk a na délku výkonu funkce pro předčasný odchod do důchodu. Veřejné výdaje na důchody by však do roku 2070 i tak vzrostly o 2,9 procentního bodu HDP, a to zejména v prvních dvou desetiletích. Navíc podmínky pro předčasný odchod do důchodu pro několik velkých skupin státních zaměstnanců budou i nadále příznivější než standardní podmínky. Veřejné výdaje na dlouhodobou péči mají do roku 2070 vzrůst o 1,7 procentního bodu HDP, což představuje nadprůměrný růst jedné z již nyní nejvyšších úrovní v EU. Organizační roztržičnost dlouhodobé péče, kde kompetence jsou v současné době rozděleny mezi různé správní úrovně, ohrožuje některé aspekty efektivity výdajů, a čistý dopad nedávného přenesení

odpovědností není tedy zatím jasný. Posílení správy by přispělo k dosažení zamýšleného zvýšení efektivity. Kombinace různých forem péče by mohla být optimalizována, aby se zvýšila nákladová efektivnost systému dlouhodobé péče.

- (11) Složení a efektivnost veřejných výdajů lze zlepšit za účelem vytvoření prostoru pro větší veřejné investice. Navzdory nedávnému snížení patří celkové výdaje jako podíl HDP v Belgii mezi jedny z nejvyšších v eurozóně. Z vysoké úrovně veřejných výdajů vyplývá, že existuje prostor pro fiskální korekci založenou více na výdajích. Vzhledem k vysoké úrovni veřejných výdajů vyvolávají výsledky některých politik a kvalita některých veřejných služeb otázky v oblasti nákladové efektivnosti. Přezkumy výdajů a hodnocení politik mohou Belgii pomoci stanovit lépe priority veřejných výdajů a zvýšit jejich efektivitu. Přezkumy výdajů by navíc mohly být využity k posouzení účinnosti nepřímé veřejné podpory v oblasti podnikového výzkumu a vývoje, která patří v procentuálním vyjádření k HDP mezi jednu z nejvyšších v Evropské unii a poslední rok dále rostla. Federální a regionální orgány nedávno vyjádřily zájem o začlenění přezkumů výdajů do svého rozpočtového mechanismu.
- (12) Rozpočtová koordinace mezi jednotlivými subjekty není v současnosti dostatečně flexibilní k tomu, aby byl vytvořen prostor pro veřejné investice do projektů velkého rozsahu. Ve federálním státě, jako je Belgie, kde je velká část výdajových pravomocí delegována na orgány samosprávy na nižší než celostátní úrovni, má zásadní význam efektivní rozpočtová koordinace. Navzdory dohodě o spolupráci podepsané v roce 2013 stále neexistuje formální dohoda o ročních cílech na všech úrovních státní správy, což rozpočtovou koordinaci komplikuje. Na rozdíl od praxe u předchozích programů stability, kdy dohodovací výbor „vzal na vědomí“ fiskální trajektorii, schválily všechny úrovně vlády celkovou fiskální trajektorii předloženou v programu stability z roku 2018 a podpořily dosažení fiskálních cílů do roku 2020 pro všechny úrovně správy. I když toto schválení přidalo celkové trajektorii na důvěryhodnosti, neexistovala formální dohoda o ročních fiskálních cílech na každé úrovni správy. Chybějící dohoda ohledně cílů na všech úrovních správy může ohrozit životaschopnost celkové trajektorie směrem k dosažení střednědobého cíle. To navíc brání účinnému monitorování dodržování těchto cílů ze strany oddělení úvěrových potřeb veřejného sektoru Nejvyšší finanční rady. Program stability z roku 2019 obsahoval pouze orientační celkové a zprostředkované rozpočtové cíle, jelikož dne 26. května 2019 se konaly volby na federální úrovni a na úrovni regionů a společenství.
- (13) Nedávný hospodářský růst vedl k nárůstu počtu pracovních míst a zaměstnanost je na nejvyšší úrovni za posledních deset let. Přechod z neaktivity nebo nezaměstnanosti k zaměstnanosti však zůstává nízký a Belgie není na dobré cestě k dosažení cíle strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti ve výši 73,2 %. Stále přetrvávají silné regionální rozdíly na trhu práce. V Bruselu nezaměstnanost mladých lidí značně převyšuje průměr Unie. Účast osob s nízkou kvalifikací, osob z přistěhovaleckého prostředí, starších pracovníků a lidí se zdravotním postižením na trhu práce je nízká, což naznačuje, že jejich začlenění na trhu práce brání jak strukturální faktory, tak faktory týkající se jednotlivých skupin obyvatel, přičemž stávající aktivační opatření nejsou stejně účinná pro všechny skupiny obyvatel. Míra zaměstnanosti starších pracovníků (ve věku 55–64 let) zůstává pod průměrem EU a zaostávání za průměrem Unie se u osob starších 60 let dále zvyšuje. Lidé z přistěhovaleckého prostředí, zejména ženy, se nadále setkávají s vyšší nezaměstnaností, nižší mírou ekonomické aktivity, vyšší chudobou pracujících a nadměrnou kvalifikací. Ačkoli byla přijata určitá opatření na podporu integrace nově příchozích a potírání diskriminace, stále chybí koordinovaný přístup k řešení výzev, s nimiž se potýkají lidé z přistěhovaleckého prostředí. Za

účelem řešení nízké účasti na trhu práce byla jako součást reformy trhu práce (tzv. dohody o pracovních místech) přijata opatření, avšak jejich dopad je třeba posoudit.

- (14) Stále přetrvávají značné finanční faktory, které odrazují od zaměstnání. I když přesunutí daňové zátěže snížilo daňové zatížení práce, zůstává v průměru pro všechny zaměstnance vysoké, s výjimkou pracovníků s velmi nízkými mzdami (padesát procent průměrné mzdy). Belgie zůstává jediným členským státem, v němž dávky v nezaměstnanosti nejsou časově omezeny, i když se postupně snižují. Pro osoby pobírající dávky nemocenského pojištění a dávky v invaliditě a druhé výdělečně činné osoby v domácnosti existují finanční faktory odrazující od přijetí zaměstnání na plný úvazek. Zejména rodiče samoživitelé (a v menší míře páry s dětmi) čelí omezeným finančním pobídkám k přijetí (plného) pracovního úvazku v důsledku kombinace nákladů a odnětí dávek. Vzhledem k tomu, že odpovědnost za sociální ochranu je rozdělena mezi federální, regionální a místní úroveň, mohou vzniknout problémy s koordinací. Systém sociálního zabezpečení se nevztahuje na všechny zaměstnance a někteří zaměstnanci nemají žádnou sociální ochranu.
- (15) Zhoršování studijních výsledků a existence významných rozdílů ve vzdělávacím systému stále vyvolávají obavy. Procento mladých lidí, kteří nezvládají základní dovednosti, lze zlepšit zejména ve Francouzském společenství, kde je tento podíl nad průměrem OECD. Rozdíly ve výsledcích vzdělávání z důvodu socioekonomického zázemí a přistěhovaleckého prostředí jsou vysoké. Učitelé potřebují více podpory, aby se mohli vypořádat s rozmanitostí, a také jejich další profesní rozvoj musí být lépe přizpůsoben. Je třeba zintenzívnit reformy ke zlepšení výsledků vzdělávání a odstranění nerovností s cílem podpořit udržitelný a inkluzivní růst založený na intenzivním využití znalostí a sociální začlenění. Provádění „paktu pro excelenci“, stěžejní reformy školství Francouzského společenství, za účelem zlepšení základních dovedností, účinnosti, správy a řešení nerovností úspěšně pokračuje. Byly přijaty vyhlášky týkající se organizace práce učitelů, společných základních učebních osnov, postavení ředitelů škol a posílení znalosti francouzštiny u nově přichozích žáků a tyto vyhlášky se budou uplatňovat od září 2020. Vlámské společenství provádí od roku 2019/2020 některé reformy sekundárního vzdělávání, ale problémem zůstává časná diferenciací žáků. Dopad těchto reforem a opatření bude rovněž záviset na jejich účinném provádění a sledování. Federální parlament rovněž snížil věk zahájení povinné školní docházky z šesti na pět let. Vzhledem k již vysokým výdajům v oblasti vzdělávání budou reformy muset být prováděny se silnějším zaměřením na zvyšování účinnosti a efektivnosti systému a jeho schopnost poskytovat kompetence orientované na budoucnost, které jsou relevantní pro trh práce.
- (16) Nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a nízká pracovní mobilita ohrožují růst počtu pracovních míst a produktivity. Ačkoli bylo přijato několik regionálních a federálních opatření k řešení nedostatků dovedností a zvýšení aktivace, mimo jiné jako součást tzv. dohody o pracovních místech, je v několika odvětvích, zejména v informačních a telekomunikačních technologiích, ve stavebnictví a zdravotnictví, patrný nedostatek pracovních sil. Růst odvětví stavebnictví je brzděn nedostatkem dovedností a pracovních sil. V některých odvětvích existují velké potřeby v oblasti změny kvalifikace a prohlubování dovedností pracovní síly. Nízké jsou rovněž účast dospělých na vzdělávání a odborné přípravě a pracovní mobilita. Velkým problémem jsou nedostatečné jazykové znalosti, zejména v Bruselu, kde přibližně 50 % pracovních nabídek podle národního programu reforem požaduje znalost francouzštiny i nizozemštiny. Míra dosažení terciárního vzdělávání je vysoká, avšak podíl absolventů v oblasti přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky

(STEM) je velmi nízký. V roce 2016 se Belgie umístila na 26. místě v rámci EU v počtu absolventů terciárního vzdělávání v oborech STEM, přičemž počet osob, které zahájily terciální vzdělávání v těchto oborech, zejména v případě žen, byl nízký. Při celkovém provádění „akčního plánu v oblasti STEM na období 2012–2020“ ve Vlámku bylo sice dosaženo pokroku, avšak počet absolventů sekundárního vzdělávání v oborech STEM v technickém a odborném vzdělávání od roku 2010 stagnuje. Francouzské společenství nemá politickou strategii v oblasti STEM a musí ještě provést nedávno přijatý plán pro školy „Strategie pro digitální vzdělávání“. Nedostatek odborníků s podnikatelskými znalostmi v odvětví přírodních věd, techniky, inženýrství a matematiky brání rozvoji začínajících podniků. Celková úroveň digitálních dovedností je dobrá, ale nezlepšuje se. Národní program reforem zdůrazňuje dohodu mezi Vlámskem a Valonskem, pokud jde o zlepšení mobility pracovní síly mezi regiony.

- (17) Výzkum a vývoj je soustředěn jen do několika odvětví a šíření inovací do zbytku hospodářských odvětví je nedostatečné, což má v konečném důsledku dopad na růst produktivity. Zdá se, že kromě Vlámka je úroveň veřejného výzkumu v regionech a společenstvích pod průměrem Unie. Pokud jde o výzkum, vývoj a inovace, existují rovněž rozdíly na regionální úrovni a nižší než regionální úrovni. Národní pakt pro strategické investice vymezuje posílení digitalizace jako slibnou cestu pro podporu produktivity a inovační kapacity v Belgii. Za tímto účelem jsou potřebné investice do digitální infrastruktury, včetně přijetí účinných kroků k úspěšnému zavedení sítí 5G, lidský kapitál a podnikatelský duch, jakož i urychlené zavedení digitální technologie, zejména v podnicích, které dosud zaostávají.
- (18) Po letech nízkých veřejných investic se zhoršuje kvalita silniční infrastruktury. Současně se zdá, že údržba rozsáhlé a husté sítě není pro regiony a místní orgány nákladově efektivní. Belgické silnice patří mezi nejpretíženější v Unii. Železniční infrastruktura je hustá a kvalitní, avšak výzvou zůstává její dokončení a modernizace. Zejména v okolí Bruselu a přístupu do přístavů Antwerpy a Zeebrugge zůstává přetížená. Jsou plánovány značné investice do příměstské železniční infrastruktury a signalizace, avšak zejména z důvodu pravidel pro přidělování rozpočtových prostředků mezi jednotlivými regiony dochází ke zpoždění. Kromě toho existují pobídky deformující trh a překážky hospodářské soutěže a investic v oblasti domácí osobní železniční dopravy a služeb meziměstské autokarové dopravy, které omezují nabídku alternativních kolektivních dopravních služeb s nízkými emisemi uhlíku a poptávku po nich. Rostoucí dopravní přetížení lze částečně vysvětlit trvale rostoucím počtem osobních automobilů, který je podpořen tím, že silnice nejsou zpoplatněny mýtným, daňovým odpočtem u firemních automobilů a nízkými ekologickými daněmi. Vysoké transakční daně u nemovitostí a režim pro služební automobily mají negativní dopad na mobilitu. Kvalita železničních služeb se snížila. Nabídku městské veřejné dopravy a veřejné dopravy mezi městskými a venkovskými oblastmi je možné zlepšit, zejména ve Valonsku, kde doprava do zaměstnání představuje pro uchazeče o zaměstnání hlavní překážku. Podle národního programu reforem jsou ve všech regionech prováděny důležité investice a reformy. Na federální úrovni a ve spolupráci s regiony postupují práce na dokončení sítě příměstské železniční dopravy v okolí Bruselu. Belgie přijala zákon o liberalizaci vnitrostátních železničních služeb, avšak podíl osobní dopravy poskytované v rámci závazků veřejné služby prostřednictvím přímo zadané smlouvy zůstává v Belgii velmi vysoký. Soukromí provozovatelé autobusové dopravy nesmí nabízet služby meziměstské autokarové dopravy. Regulace taxi služeb se na jednotlivých místních úrovních liší. I když regiony vypracovaly vlastní plány mobility, složité postupy koordinace brání vytvoření soudržné vize pro

mobilitu v Belgii, a případně také s příhraničními městy a regiony. Železniční regulační orgán by mohl dále rozšířit oblast působnosti svých regulačních činností.

- (19) Jsou zapotřebí značné investice na podporu transformace energetiky. Renovace starého fondu budov, který pochází z doby před zavedením energetických norem, přispěje ke splnění cílů v oblasti snižování emisí pro roky 2020 a 2030. Zavedení alternativních paliv probíhá spíše pomalu. Jsou potřebné značné investice do výroby energie, jakož i propojovací kapacity, inteligentních sítí, skladování a energetické účinnosti.
- (20) Navzdory úsilí ze strany vlády zůstává regulační a administrativní zátěž firem vysoká a má negativní dopad na podnikání. Zdanění začínajících a malých podniků bylo sníženo, avšak pro finanční investice zůstává značné. Belgie reformovala zákoník o společnostech, čímž se snižuje počet právních forem společností, usnadňuje právní elektronická komunikace, snižují minimální kapitálové požadavky a v souladu s národním programem reforem reformuje insolvenční právo, zejména pokud jde o svobodná povolání. Avšak navzdory tomuto úsilí jsou lhůty u stavebních povolení dlouhé, registrace nemovitostí je nákladná a soudní řízení jsou zdlouhavá. Správní soudnictví se potýká s problémy z důvodu nedostatku zdrojů a zdlouhavých řízení, což způsobuje značná prodlení, zejména u stavebních povolení, ale rovněž u zadávacích řízení. Navíc koordinace politiky v oblasti klimatu, energetiky, digitální a dopravní politiky je složitá a ne vždy účinná. Spolupráce mezi celními orgány a orgány dozoru nad trhem není optimální a zvyšuje se riziko, že přes belgické hranice vstoupí do EU nevyhovující zboží. Posouzení dopadů by mohlo být lépe začleněno do procesu tvorby politik. Kvalita digitálních veřejných služeb pro podniky je nízká. Vážným problémem zůstává chybějící digitalizace systému soudnictví, zejména pokud jde o shromažďování údajů. Dokončení digitalizace soudnictví je důležitou podmínkou pro další zlepšení kvality systému soudnictví, jako je např. aktualizace podnikových procesů a lepší řízení lidských a finančních zdrojů u soudů.
- (21) Překážky hospodářské soutěže a investic v několika službách poskytovaným podnikům brání růstu a produktivitě. Míra vstupu nových poskytovatelů služeb na trh je značně pod průměrem EU, zatímco míry zisku jsou nad průměrem EU. Z ukazatele Komise týkajícího se restriktivnosti vyplývá, že belgický regulační rámec pro účetní, daňové poradce, architekty a realitní makléře je mnohem více omezující než průměr EU. Nedávno přijatý zákon zavedl přísnější požadavky pro patentové zástupce. Federální úřad pro plánování odhaduje, že ambiciózní snížení regulační zátěže v právních, účetních a architektonických službách by zvýšilo produktivitu práce. Regulované notářské poplatky za transakce s nemovitostmi jsou značné a zvyšují vysoké daně z registrace. Regiony reformovaly řemesla a živnostenské profese nerovnoměrně. Maloobchodní odvětví stále čelí provozním omezením, která brání produktivitě a odrážejí od investic. Odvětví supermarketů vykazuje nedostatečnou úroveň hospodářské soutěže, zejména kvůli vysoké koncentraci a nízké dynamice vstupu na trh a opuštění trhu. Podle ukazatele restriktivnosti regulace maloobchodu je Belgie šestým členským státem s největší restriktivností, pokud jde o prostředí, v němž působí maloobchodníci. Národní program reforem zdůrazňuje nedávné bruselské reformy k usnadnění zřizování maloobchodních provozoven. Trh telekomunikací se vyznačuje vysokou úrovní koncentrace (což bylo posíleno nedávnými akvizicemi) a nízkou konkurencí. To se rovněž odráží v relativně vysokých cenách pevných služeb ve srovnání se srovnatelnými zeměmi. V oblasti pevných sítí se maloobchodní trh vyznačuje geograficky vymezenými duopoly zavedených provozovatelů kabelových sítí. To může vytvářet překážky při poskytování kombinovaných pevných a mobilních

komunikačních služeb některými operátory. V národním programu reforem se zdůrazňuje, že nedávno byla schválena reforma hospodářského práva, která má zlepšit dodržování právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže a fungování belgického úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím zefektivnění postupů a snížení rizika dalších sporů před soudem pro hospodářskou soutěž (Marchés/Marktenhof). Belgický úřad pro hospodářskou soutěž má ve srovnání s úřady pro hospodářskou soutěž v jiných členských státech omezené zdroje.

- (22) K řešení některých nedostatků, které jsou uvedeny v doporučeních, a zejména v oblastech, které jsou zahrnuty do přílohy D zprávy o Belgii⁶, by mohlo přispět programování fondů EU na období 2021–2027. Belgie by tak mohla fondy co nejlépe využít ve vztahu k určeným odvětvím a s ohledem na regionální rozdíly.
- (23) V kontextu evropského semestru 2019 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Belgie, kterou zveřejnila ve své zprávě o Belgii pro rok 2019. Posoudila také program stability z roku 2019 a národní program reforem na rok 2019, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Belgii adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Belgii, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (24) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2019, přičemž její stanovisko⁷ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Belgii v období 2019–2020:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2020 nepřekročila 1,6 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Použít neočekávané příjmy k urychlení snižování míry veřejného zadlužení. Pokračovat v reformách za účelem zajištění fiskální udržitelnosti systému dlouhodobé péče a důchodového systému, mimo jiné omezením možností předčasného odchodu z trhu práce. Zlepšit složení a účinnost veřejných výdajů, zejména prostřednictvím přezkumů výdajů, jakož i koordinaci fiskálních politik na všech úrovních správy s cílem vytvořit prostor pro veřejné investice.
2. Odstranit faktory, které odrazují od pracovní činnosti, a posílit účinnost aktivních politik trhu práce, zejména pro osoby s nízkou kvalifikací, starší pracovníky a osoby z přistěhovaleckého prostředí. Zlepšit výsledky a inkusivnost systémů vzdělávání a odborné přípravy a řešit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi.
3. V hospodářské politice související s investicemi se zaměřit na udržitelnou dopravu, včetně modernizace železniční infrastruktury, nízké emise CO₂ a transformaci energetiky, jakož i výzkum a vývoj zejména v oblasti digitalizace, a to s přihlédnutím k regionálním rozdílům. Řešit rostoucí problémy s mobilitou posílením pobídek a odstraněním překážek za účelem zvýšení nabídky po kolektivní a nízkoemisní dopravě a poptávky po ní.
4. Snížit regulační a administrativní zátěž v zájmu stimulace podnikání a odstranit překážky hospodářské soutěže v oblasti služeb, zejména v oblasti telekomunikací, maloobchodu a odborných služeb.

⁶ SWD(2019) 1000 final.

⁷ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda*